

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Martinem Kopou ve věci

žalobce: **JUDr. F. Š.**
bytem X

proti

žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
se sídlem Žerotínovo náměstí 3, 602 00 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 9. 2020, č. j. JMK 133791/2020,

takto:

- I. Žaloba *se zamítá*.
- II. Žalobce *nemá právo* na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému *se nepřiznává* náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Podstata věci

1. Žalobce namítá, že ho správní orgány shledaly vinným ze spáchání přestupku provozovatele vozidla, ačkoliv v době jejich rozhodování již jeho provozovatelem nebyl. Ale byl jím době, kdy nezjištěný řidič jeho vozidla porušil dopravní předpisy. Krajský soud tedy musel posoudit, zda skutečnost, že žalobce přestal být provozovatelem vozidla poté, co došlo k přestupku, avšak předtím, než správní orgány rozhodly, má význam z hlediska jeho přestupkové odpovědnosti.

II. Procesní vývoj věci a relevantní skutkové okolnosti

2. Dne 21. 6. 2019 neznámý řidič vozidla, jehož provozovatelem byl tehdy žalobce, překročil v Žarošicích nejvyšší dovolenou rychlost. Jel alespoň 65 km/h v místě, kde mohl jet 50 km/h. Městský úřad Kyjov („městský úřad“) zaslal žalobci výzvu k úhradě určené částky na základě § 125h odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích („zákon o silničním provozu“). Poučil ho, aby buď jako provozovatel vozidla, který nezajistil, aby jeho řidič dodržoval dopravní předpisy, uhradil určenou částku, nebo aby městskému úřadu sdělil, kdo byl řidičem. Žalobce však nijak nezareagoval. Městský úřad proto odložil věc podezření z přestupku nezjištěného řidiče vozidla žalobce.
3. Příkazem ze dne 5. 5. 2020 pak městský úřad zahájil řízení proti žalobci pro přestupek provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Ve spise je karta vozidla, ze které plyne, že ho od 27. 6. 2019 provozuje společnost *Czech marketing project s. r. o.* Žalobce byl podle karty zapsaným provozovatelem od 4. 2. 2008 do 27. 6. 2019. Žalobce podal odpor (ač ho nazval odvolání) a namítal, že v době přestupku již nebyl provozovatelem vozidla a nemohl tedy poskytnout informace o osobě, která přestupek spáchala. Městský úřad musel podle žalobce sám zjistit, že pozbyl vlastnictví k danému vozu na základě kupní smlouvy ze dne 6. 6. 2019.
4. V pokračujícím řízení žalobce doložil městskému úřadu fotokopii kupní smlouvy ze dne 6. 6. 2019. A namítal, že městský úřad měl určit provozovatele vozidla ke dni zahájení řízení. Nový provozovatel vozidla jako jediný mohl určit osobu, které svěřil řízení vozidla v den přestupku. Proto žalobce žádal o důkazní provedení výpisu z registru motorových vozidel, který by dokumentoval chronologii zápisů vlastníků. Měl za to, že z něj bude plynout, že dne 21. 6. 2019 již nebyl provozovatelem vozidla.
5. Městský úřad rozhodnutím ze dne 25. 6. 2020, č. j. OOP79204/20/435 („rozhodnutí městského úřadu“), shledal žalobce vinným ze spáchání přestupku provozovatele vozidla a uložil mu pokutu ve výši 1.500 Kč. Podle záznamů v centrálním registru vozidel byl provozovatelem vozidla ke dni spáchání přestupku žalobce. Kupní smlouva sice dokládá, že dne 6. 6. 2019 žalobce vůz prodal. Podle zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích („zákon o podmínkách provozu“) měl ovšem do 10 pracovních dnů od podpisu smlouvy podat žádost o změnu údajů v registru vozidel. Žalobce se totiž mohl zprostit odpovědnosti, pokud by v souladu s § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu prokázal, že v době *před porušením* povinností řidiče nebo pravidel provozu podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla. Důkazy o tom ovšem nedoložil. Protože byl provozovatelem v době přestupku řidiče, musí za něj nyní nést objektivní odpovědnost. Kdo je provozovatelem v době zahájení řízení, nehraje roli.
6. Žalobce se proti rozhodnutí městského úřadu odvolal. Zopakoval, že roli hraje, kdo je provozovatelem ke dni zahájení přestupkového řízení, nikoliv v době spáchání přestupku řidiče. Právě provozovatele vozidla v době přestupku se městský úřad měl ptát, kdo vozidlo řídil v době přestupku řidiče. Žalobce ještě dne 16. 7. 2020 zaslal městskému úřadu doplnění odvolání („doplnění odvolání“). Zareagoval v něm na odůvodnění rozhodnutí městského úřadu, podle něž nesplnil povinnost podat včas žádost o změnu údajů v registru vozidel, díky čemuž se mohl zprostit své odpovědnosti. Uvedl, že návrh zápisu změny v registru byl podán dne 20. 6. 2019, tj. den před spácháním přestupku a v poslední den zákonné lhůty 10 pracovních dnů. Důkaz podle žalobce plynul ze spisu

vedeného registrem vozidel, odkud to mohl městský úřad zjistit. Měl totiž povinnost i bez návrhu zjistit všechny rozhodné skutečnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch žalobce.

7. Žalovaný rozhodnutím ze dne 24. 9. 2020, č. j. JMK 133791/2020 („rozhodnutí žalovaného“), odvolání žalobce zamítl a potvrdil rozhodnutí městského úřadu. Podle § 2 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky („zákon o odpovědnosti za přestupky“) se přestupek posuzuje podle toho, kdy byl spáchán, tedy kdy pachatel konal. A podle údajů v kartě vozidla byl v době spáchání přestupku řidiče provozovatelem vozidla žalobce. Z provedené evidenční kontroly ze dne 27. 6. 2019, kde k žádosti o změnu v registru vozidel je třeba předložit protokol o této kontrole, vyplynulo, že žádost o přepis vozidla byla podána dne 27. 6. 2019 (žalovaný jen chybně uvedl rok 2020). Též dne se novým provozovatelem stala společnost *Czech marketing project s. r. o.* Žalobce přitom neprokázal důvod zproštění odpovědnosti podle § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu.

III. Obsah žaloby, vyjádření žalovaného a repliky žalobce

8. Žalobce namítá, že ho městský úřad dne 21. 10. 2019 vyzval ke sdělení skutečností potřebných ke zjištění totožnosti řidiče motorového vozidla, který toto vozidlo řídil, ačkoliv toho dne již nebyl provozovatelem předmětného vozidla. Ode dne 27. 6. 2019 není podle evidenčního principu v registru motorových vozidel jako provozovatel daného vozidla. Tuto skutečnost musel městský úřad vědět. Podle žalovaného je v řízení o přestupku provozovatele vozidla podstatné, kdo byl provozovatelem vozidla v době spáchání přestupku, nikoliv v době zahájení řízení o přestupku. To ovšem odporuje § 2 písm. b) i § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, podle nichž je provozovatelem vozidla osoba, která je jako provozovatel zapsána v registru silničních vozidel. Zákon nestanoví, že provozovatelem vozidla je osoba, která byla v registru vozidel k datu spáchání přestupku.
9. Již policie mohla ke dni, kdy zasílala oznámení o přestupku městskému úřadu, z registru vozidel zjistit kdo je aktuálně provozovatelem vozidla. Pojem provozovatele vozidla stojí na evidenčním principu, aniž by hrálo roli, ke kterému okamžiku má evidenční údaj relevanci. Podle žalobce má význam především to, kdo je v registru vozidel k datu zahájení řízení. Objektivní odpovědnost podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu totiž nese provozovatel, který přes občanskoprávní změnu vlastnictví vozidla je stále při zahájení správního řízení na základě evidenčního principu vedeným provozovatelem vozidla. Jde o důsledek toho, že dosavadní provozovatel nesplnil svoji registrační povinnost související se změnou vlastnictví vozidla. Tomu pak pro porušení registrační povinnosti nezbyvá než možnost liberace za taxativně stanovených podmínek.
10. Žalobce vozidlo převedl na nového provozovatele kupní smlouvou ze dne 6. 6. 2019. *Návrh zápisu změny v registru motorových vozidel byl podán již 27. 6. 2019, nikoli 27. 6. 2020, jak uvádí žalovaný.* Podstatná a jednoznačně prokázaná je tedy skutečnost, že nový vlastník a provozovatel byl podle registru motorových vozidel zapsán dne 27. 6. 2019, tj. jednoznačně před zahájením řízení o přestupku. Tuto skutečnost správní orgán vůbec nezjišťoval.
11. Městský úřad měl k podání vysvětlení a identifikaci řidiče vyzvat provozovatele, který byl v době podání takové žádosti vedený v registru jako provozovatel vozidla. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, uvedl, že pokud budou mít správní orgány reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit. Žalobce přitom

již před provedeným dokazováním městskému úřadu písemně sdělil, že bezprostředně po spáchání přestupku došlo k zápisu změny v registru vozidel, a že poté již provozovatelem předmětného vozidla nebyl. Jednoduchým zjištěním v registru vozidel mohl městský úřad zjistit provozovatele, jehož prostřednictvím by byl lehce identifikoval řidiče vozidla. Žalobce s odstupem téměř jednoho roku od spáchání přestupku, prodeje vozidla a zápisu změny provozovatele tuto informaci poskytnout objektivně nemohl. Městský úřad se však chybně soustředil na zápis v registru k datu spáchání přestupku, nikoli na to, kdo byl skutečným provozovatelem vozidla podle registru vozidel v den zahájení správního řízení.

12. Žalovaný jen obecně zareagoval, že žaloba je nedůvodná a vše proběhlo v souladu se zákonem.
13. Žalobce ještě soudu zaslal repliku na vyjádření žalovaného. Zdůraznil, že zákon používá přítomný čas, pokud uvádí, že řízení lze zahájit s podezřelým, který je zapsán v registru motorových vozidel jako provozovatel. Městský úřad neprovedl nezbytné kroky k řádnému zjištění pachatele přestupku.

IV. Posouzení věci krajským soudem

14. Žaloba je přípustná. Podala ji oprávněná osoba (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní; „s. ř. s.“) v zákonné lhůtě (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). Soud rozhodl bez jednání, protože s tím oba účastníci výslovně souhlasili.
15. Žaloba *není důvodná*.
16. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se právnická nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že *jako provozovatel vozidla* v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Podle § 2 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky *je přestupek spáchán v době, kdy pachatel konal nebo v případě opomenutí byl povinen konat*. Právě zákon o odpovědnosti za přestupky žalobce ve své argumentaci opomíjí. Jeho argumentace, že hraje roli, kdo byl provozovatelem v době zahájení řízení, již z tohoto důvodu nemůže obstát.
17. Žalobce byl totiž navíc v pozici *zvláštního subjektu přestupku* ve smyslu § 12 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle kterého může být pachatelem přestupku pouze ten, kdo má zvláštní zákonem požadovanou vlastnost, způsobilost nebo *postavení ke spáchání přestupku*. Přestupek předvídaný § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu přitom může spáchat jen provozovatel konkrétního vozidla. Pokud by měla obstát argumentace žalobce, pak by se dalo jednoduše vyhnout přestupkové odpovědnosti všude tam, kde přestupek páchá zvláštní subjekt přestupku, pokud by se zbavil oné zákonem vyžadované vlastnosti, způsobilosti nebo postavení, jíž po něm získá někdo jiný. *Ad absurdum* by se v trestním právu např. pachatel zneužití pravomoci úřední osoby mohl vyhnout trestu, pokud by místo úřední osoby opustil, a v logice žalobcovy argumentace by pak za následky způsobené pachatelem odpovídala nová úřední osoba, která by na jím uvolněné místo nastoupila. Proto opravdu nemá relevanci, kdo byl provozovatelem vozidla v době zahájení řízení, ale roli naopak hraje, kdo jím byl *v době překročení rychlosti řidičem vozidla*.
18. Jak totiž plyne z konstrukce zákona o silničním provozu, odpovědnost provozovatele vozidla za přestupek podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se odvíjí od porušení

povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích, které vykazují znaky přestupku, způsobené pachatelem, jehož totožnost se ovšem nepodařilo zjistit, resp. pokud nebylo konkrétnímu obviněnému řidiči spáchání takového skutku prokázáno [§ 125f odst. 2 písm. b) a odst. 5 zákona o silničním provozu]. Pak nastupuje za splnění dalších zákonných předpokladů odpovědnost provozovatele za dané porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích. *Zákon tedy přímo propojuje spáchání přestupku provozovatele vozidla se spácháním přestupku (nezjištěného) řidiče vozidla.* Pokud zkrátka určitý řidič poruší předpisy, vzniká tím *ve stejný okamžik* „spící“ odpovědnost provozovatele vozidla, která se „probudí“, jakmile se nepodaří zajistit průchod primární odpovědnosti řidiče.

19. Zákon o silničním provozu pak přímo počítá se situacemi, které může život přinést při převodu vlastnictví k motorovým vozidlům a změně údajů o jejich provozovateli ve veřejnoprávním registru. Podle § 125f odst. 6 písm. b) zákona o silničním provozu totiž provozovatel vozidla za přestupek podle § 125f odst. 1 neodpovídá, jestliže prokáže, že *v době před porušením* povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích *podal žádost* o zápis změny provozovatele vozidla v registru vozidel. Pokud se ovšem důvody zproštění odpovědnosti podle § 125f odst. 6 zákona o silničním provozu neuplatní, *pak je rozhodující evidovaný stav v registru vozidel.* (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2018, č. j. 1 As 222/2017-45, bod 32).
20. Ustanovení § 2 písm. b) zákona o silničním provozu přitom definuje provozovatele vozidla jako vlastníka nebo jinou osobu, která je jako provozovatel zapsána v registru silničních vozidel podle zákona o podmínkách provozu nebo obdobné evidenci jiného státu. Podle § 2 odst. 15 zákona o podmínkách provozu je pak provozovatelem silničního vozidla osoba, která je v registru silničních vozidel zapsána jako vlastník tohoto vozidla, není-li jako jeho provozovatel v registru silničních vozidel zapsána jiná osoba. *Dne 21. 6. 2019 byl evidovaným provozovatelem i vlastníkem žalobce.* Vznikla jeho „spící“ provozovatelská odpovědnost za to, že řidič jeho vozidla nebude porušovat předpisy, která se „probudila“ poté, co se nepodařilo zjistit, kdo tehdy v Žarošicích překročil povolenou rychlost. Tento přestupek s ohledem na výše uvedené tedy ještě „šel na účet“ žalobce.
21. Žalobce měl možnost se zprostit odpovědnosti, pokud by prokázal, že před přestupkem podal žádost o zápis změny provozovatele vozidla v registru silničních vozidel. V tomto směru vedl argumentaci i ve svém odvolání, ve kterém tvrdil, že žádost byla podána dne 20. 6. 2019. Žalovaný pak ovšem uvedl, že tato žádost byla ve skutečnosti podána až 27. 6. 2019. *Což žalobce následně v žalobě nezpochybnil a naopak sám toto datum jako den podání žádosti o změnu údaje o provozovateli vozidla opakovaně zmínil.* Liberační důvod podle § 125f odst. 6 písm. b) zákona o silničním provozu tedy opravdu nedoložil. Judikatura, na kterou pak odkazuje, není v této věci přílehlavá, protože správní orgány s ohledem na výše uvedené *neměly reálnou možnost zjistit totožnost řidiče vozidla, pokud jim ho žalobce nesdělil.* Dne 21. 6. 2019 ovšem stále za to, kdo a jak řídí daný vůz, odpovídal. Jestliže o tom informace neměl, jde to k jeho tíži. Správní orgány tedy postupovaly naprosto správně.
22. Námitky žalobce, že nemohl nést přestupkovou odpovědnost provozovatele vozidla za překročení rychlosti nezjištěným řidičem vozidla, které v ten den podle registru vozidel stále provozoval, proto nejsou důvodné.

VII. Závěr a náklady řízení

23. Krajský soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl. Neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. *Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítne pro nepřijatelnost, pokud nebude svým významem podstatně přesahovat vlastní zájmy stěžovatele.* V řízení o kasační stížnosti musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, pokud má stěžovatel vysokoškolské právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 4. února 2022

Martin Kopa, v. r.
samosoudce